

پژوهشی دات آی آر

Linux | Security

آموزش فارسی لینوکس : قسمت سوم

پنجشنبه، ۱۲ تیر، ۱۳۹۳، ۰۴:۴۷ ق.ظ

طبقه بندی موضوعی

- (۷) مقاله آموزشی
- (۷) فیلم آموزشی
- (۵) برنامه اختصاصی
- (۲) ارسال بلاغ
- (۳) آموزش فارسی لینوکس

خلاصه آمار

۱۴۲۸۰	مجموع نمایشها
۵۰۲۵	مجموع بازدیدکنندها
۶	بازدیدکننده‌های امروز
۱۰۰	نمایش‌های دبرور
۲۰	مجموع مطالب
۴۳	مجموع نظرات
۱۶۶ روز	عمر سایت
۱	حاضرین در سایت

100.2: First Steps in Linux

Redirecting

در لینوکس هر برنامه یک ورودی و یک خروجی دارد . به طور دقیق تر یک خروجی به عنوان خروجی صحیح (stdout) و یک خروجی غلط (stderr) و یک ورودی به نام stdin دارد . به صورت پیش فرض در خیلی از برنامه ها مانند ls و ... خروجی (هم درست و هم غلط) در Display نمایش داده می شود یعنی می توان آن را دید برای مثال در ترمینال

اما زمانی می خواهیم خروجی درست و یا خروجی غلط یک برنامه را به صورت جدا در داخل فایلی ذخیره کنیم . به مثال زیر توجه کنید :

```
$ls -l
```

در دستور و برنامه‌ی بالا تنها stdout داریم لذا خروجی درست در standard output چاپ می شود .

```
$ls -l > Out
```

در دستور بالا خروجی درست برنامه را درون فایل Out ریختیم . توجه داشته باشید که دستور بالا معادل دستور زیر است :

```
$ls -l 1> Out
```

حال فرض کنید فایلی با نام Pazhoheshi در دایرکتوری حاری وجود ندارد . به مثال زیر توجه کنید :

```
$ls -l Pazhoheshi
```

نتیجه‌ی حاصل نمایش ارور زیر در Standard Output می شود :

```
ls: cannot access Pazhoheshi: No such file or directory
```

حال برای ذخیره کردن خروجی غلط یا همان Stderr یا همین ارور دریافتی بالا ، در یک فایل به صورت زیر عمل می کنیم :

```
$ls -l Pazhoheshi 2> Out
```

طبعاً اگر بخواهیم به صورت هم زمان خروجی درست و غلط را در دو فایل جدا از هم ، ذخیره کنیم . به صورت زیر عمل خواهیم کرد : (با فرض وجود داشتن فایل Test و وجود نداشتن فایل Pazhoheshi)

```
$ls -l Pazhoheshi Test > Stdout 2> Stderr
```

بایگانی

- شهریور ۱۳۹۳ (۱)
- تیر ۱۳۹۳ (۷)
- خرداد ۱۳۹۳ (۱)
- اردیبهشت ۱۳۹۳ (۲)
- فروردین ۱۳۹۳ (۸)

پیوندها

[پلیس فضای نولید و تبادل اطلاعات بیروی](#)

[انتظامی جمهوری اسلامی ایران](#)

[و لگ تخصصی تیم امنیتی سرزمین امن](#)

[آریا دینا سنتر](#)

[تیم امنیتی هکران کلاه سیاه ایران -](#)

[آموزش امنیت و راه های مقابله با هک](#)

[TBH | Forums | Turk Black Hat](#)

[وب سایت شخصی مسلم حقیقیان](#)

[اشتراک هک و امنیت](#)

اما زمانی پیش می آید که می خواهیم خروجی درست و غلط در یک فایل ذخیره شود . برای این منظور می توان به یکی از صورت های زیر عمل کرد :

```
$ls -l Pazhoheshi Test > Out 2>&1
$ls -l Pazhoheshi Test 2> Out 1>&2
$ls -l Pazhoheshi Test &> Out
```

نکته : در تمامی مثال های بالا از کارکتر بزرگ تر (>) استفاده کردیم . این کار باعث overwrite می شود (در صورتی که فایل از قبل وجود داشته باشد) . برای Append کردن خروجی به ادامه ی فایل باید از >> استفاده کرد . برای مثال : (با فرض وجود نداشتن دو فایل Test , Text)

```
$ls -l Pazhoheshi Test Text &>> Out
```

Piping

: less دستور

زمانی پیش می آید که تعداد خطوط چاپ شده ی یک فایل در ترمینال زیاد است و ترمینال فقط خطوط آخر را برای ما نمایش می دهد . لذا برای کنترل صفحه های باز شده می توان از این برنامه استفاده کرد

رایج ترین کلید های مورد استفاده در این برنامه up / down / q / Ctrl + b / Ctrl + d می باشد . دو کلید Ctrl + b و d به ترتیب به صفحه ی قبلی و صفحه ی بعدی می روند .

: more دستور

دقیقا همان کار less را انجام می دهد با این تفاوت که دیگر نمی توان به خطوط و صفحات بالایی رفت . معروف ترین کلید های استفاده شده در این برنامه q / Enter / Space می باشد .

more is a basic pager, which allows you to scroll downwards, one page at a time. Only downwards

less is also a pager, but has addition functionality to scroll upwards and downwards through the input, in addition to several other extensions

less is more

```
$scat /etc/apt/sources.list | less
$scat /etc/apt/sources.list | more
```

اصطلاحا به چنین برنامه هایی Pager می گویند .

نکته : با توجه به قسمت Redirecting می توان نتیجه گرفت که در دو دستور بالا تنها خروجی درست یا Stdout به عنوان ورودی وارد برنامه ی less و more می شود . این موضوع با مثال زیر قابل فهم است : (با فرض وجود نداشتن فایل Test)

```
$scat /etc/passwd Test | less
```

نتیجه این خواهد شد که فقط محتويات فایل passwd برای ما نمایش داده می شود . اما برای این که خروجی غلط با همان stderr هم به عنوان ورودی وارد برنامه ی less شود به صورت زیر عمل می کنیم :

```
$cat /etc/passwd Test 2>&1 | less
```

نتیجه این می شود که در Standard Output عبارت زیر را نیز خواهیم دید :

```
cat: Test: No such file or directory
```

Using Man Pages

برای هر برنامه توضیحاتی مفصل همراه با معرفی انواع سوابیج ها و ... وجود دارد . برای این منظور می توان از برنامه man استفاده کرد . مثال :

```
$man ls  
$man passwd
```

نکته ی حائز اهمیت این جاست که هر برنامه برای خود یک section number دارد :

The table below shows the section numbers of the manual followed by the type contain.

1	Executable programs or shell commands
2	System calls (functions provided by the kernel)
3	Library calls (functions within program libraries)
4	Special files (usually found in /dev)
5	File formats and conventions eg /etc/passwd
6	Games
7	Miscellaneous (including macro packages and conventions), e.g. man(7), g
8	System administration commands (usually only for root)
9	Kernel routines [Non standard]

برای مثال در برنامه ی ls عبارت زیر را خواهیم دید :

```
LS (1) User Commands
```

عنی برنامه ی ls یک می باشد و همان طور که در جلوی آن نوشته شده است ، این برنامه یک برنامه ی section است . مثال دیگر :

```
$man shadow  
SHADOW(5) File Formats and Conversions
```

همانند دیگر برنامه ها ، این برنامه هم دارای سوابیج های متعدد است . برای مثال سوابیج -a و -w و -k . اجازه دهید در قالب مثال این دو سوابیج را بررسی کنیم .

```
$man -a passwd
```

با استفاده از این سوابیج می توان تمامی passwd ها را مشاهده کرد .

```
iman@ubuntu:~/test$ man -a passwd
--Man-- next: passwd(1ssl) [ view (return) | skip (Ctrl-D) | quit (Ctrl-C) ]
--Man-- next: passwd(5) [ view (return) | skip (Ctrl-D) | quit (Ctrl-C) ]
```

و سوابیج :-w

```
iman@ubuntu:~/test$ man -w shadow
/usr/share/man/man5/shadow.5.gz

-w, --where, --location
Don't actually display the manual pages, but do print the location(s) of
the source nroff files that would be for matted.
```

و در نهایت سویچ :-k :

```
man -k printf
Search the short descriptions and manual page names for the keyword printf
as regular expression. Print out any matches. Equivalent to apropos
```

برای مثال :

```
$man -k partition
```

با استفاده از این سویچ می توان تمامی برنامه های مرتبط با `partition` همراه با توضیحی مختصر و شماره `section` آن مشاهده کرد .

حال به مثال زیر توجه کنید : (به قسمتی که Bold هست توجه کنید)

```
iman@ubuntu:~/test$ man -k passwd
chpasswd (8)           - update group passwords in batch mode
chpasswd (8)           - update passwords in batch mode
Crypt::PasswdMD5 (3pm) - Provides interoperable MD5-based crypt() functions
fgetpwent_r (3)         - get passwd file entry reentrantly
getpwent_r (3)         - get passwd file entry reentrantly
gpasswd (1)            - administer /etc/group and /etc/gshadow
grub-mkpasswd-pbkdf2 (1) - generate hashed password for GRUB
htpasswd (1)            - Manage user files for basic authentication
lppasswd (1)           - add, change, or delete digest passwords.
mkpasswd (1)            - Overfeatured front end to crypt(3)
pam_localuser (8)       - require users to be listed in /etc/passwd
passwd (1)              - change user password
passwd (1ssl)           - compute password hashes
passwd (5)              - the password file
passwd2des (3)          - RFS password encryption
smbpasswd (5)            - The Samba encrypted password file
smbpasswd (8)            - change a user's SMB password
```

همان طور که مشاهده می کنید دو `section` با شماره 1 و 5 . حال می توان به صورت زیر `passwd` مورد نظر خودمون رو انتخاب کنیم . برای مثال :

```
$man 5 passwd
```

توجه داشته باشید که اگر شماره 5 را ذکر نکنیم . به صورت پیش فرض `passwd` با شماره 1 یک بازخواهد شد .

در داخل توضیحاتی که برنامه `man` در اختیار ما قرار می دهد می توان به قسمتی به نام SEE ALSO اشاره کرد . که در آن دیگر برنامه ها مرتبط را می توان مشاهده کرد . برای مثال :

```
$man fdisk
SEE ALSO
    cfdisk(8), sfdisk(8), mkfs(8), parted(8), partprobe(8), kpartx(8)
```

Using whatis and apropos

کار دو برنامه‌ی whatis , apropos تقریباً شیوه به man هست با این تفاوت که توضیحاتی بسیار جزیی تر را در اختیار ما قرار می‌دهد . برای مثال :

```
imam@ubuntu:~/test$ whatis mkdir
mkdir (2)           - create a directory
mkdir (1)           - make directories
```

نکته : این دو برنامه یک دیتابیس و یا پاگاه داده برای خود دارند که هر برنامه همراه با توضیحاتی مختصر درون آن ثبت شده است . این DB منشکل از دو ستون است :

- الف) ستون نام برنامه
- ب) ستون توضیحات

نکته‌ی قابل توجه این جاست که whatis فقط در ستون الف به دنبال ورودی می‌گردد اما apropos هم در ستون الف و هم در ستون ب به دنبال ورودی می‌گردد

نتیجه : زمانی استفاده می‌شود که هیچ ایده‌ای نداریم مثلاً اسم برنامه (ها) پارسیش بندی رو نمی‌دونیم . مثال :

```
imam@ubuntu:~/test$ apropos partition
addpart (8)        - simple wrapper around the "add partition" ioctl
all-swaps (7)      - event signalling that all swap partitions have been activated
cfdisk (8)          - display or manipulate disk partition table
delpart (8)         - simple wrapper around the "del partition" ioctl
fdisk (8)          - manipulate disk partition table
mpartition (1)     - partition an MSDOS hard disk
partprobe (8)       - inform the OS of partition table changes
partx (8)           - tell the Linux kernel about the presence and numbering of a partition
sfdisk (8)          - partition table manipulator for Linux
```

104.5: Manage File Permissions and Ownership

Description Candidates should be able to control file access through the proper use of permissions and ownerships.

Key Knowledge Areas:

Manage access permissions on regular and special files as well as directories.

Use access modes such as suid, sgid and the sticky bit to maintain security.

Know how to change the file creation mask.

Use the group field to grant file access to group members.

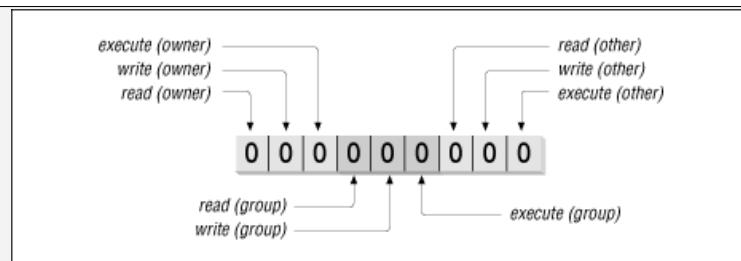
The following is a partial list of the used files, terms and utilities:

chmod
umask
chown
chgrp

مفهوم پرمیشن در لینوکس :

ابتدا فرض کنید که Permissions در لینوکس با 9 بیت مشخص می‌شود یعنی 3 تا گروه 3 تابی . به شکل زیر توجه کنید :

تصویر اول

هر خانه مشخصه ی 1 بیت است که در مجموع 9 بیت را تشکل می کند هم جنین هر خانه دو مقدار بیش تر نمی تواند داشته باشد : صفر و یک (یک یعنی حضور سیگنال و صفر یعنی عدم حضور سیگنال)

همان طور که از شکل مشخص است این 9 بیت به 3 دسته‌ی Owner , Group , Other تقسیم شده است و هر کدام از 3 دسته‌ی تواند به ترتیب 3 مقدار Read , Write , execute را داشته باشد . اگر این مقدارها فعال باشد آن بیت مربوطه عدد 1 را به خود اختصاص می دهد و اگر این مقدار غیر فعال باشد آن بیت مربوطه عدد 0 را به خود اختصاص می دهد .

برای مثال اگر در دسته‌ی Owner مقدار Read را فقط داشته باشیم : 100
برای مثال اگر در دسته‌ی Group دو مقدار Write و execute را داشته باشیم : 011
برای مثال اگر در دسته‌ی Other دو مقدار Write و Read را داشته باشیم : 110

توجه داشته باشید که این اعداد بدست آمده یعنی 100 و 011 و 110 همگی در مبنای دو یعنی باینری می باشند .

حال اگر این 3 دسته را به طور منظم پشت سر هم قرار دهیم به عدد رو به رو خواهیم رسید : 100/011/110 با 100011110

حال اگر هر کدام از این اعداد را به مبنای 10 (دسیمال) ببریم و آن ها را به صورت منظم پشت سر هر قرار دهیم به عدد رو به رو خواهیم رسید : 4/3/6 یا 436

$$\begin{aligned} 100 &=> (1 \times 2^2) + (0 \times 2^1) + (0 \times 2^0) = 4 + 0 + 0 = 4 \\ 011 &=> (0 \times 2^2) + (1 \times 2^1) + (1 \times 2^0) = 0 + 2 + 1 = 3 \\ 110 &=> (1 \times 2^2) + (1 \times 2^1) + (0 \times 2^0) = 4 + 2 + 0 = 6 \end{aligned}$$

پس عدد دسیمال 4 مشخصه ی پرمیشن دسته‌ی Owner و عدد دسیمال 3 مشخصه ی پرمیشن دسته‌ی Group و عدد دسیمال 6 مشخصه ی پرمیشن دسته‌ی Other می باشد .

مثال : پرمیشن یک فایل 665 است .
حل : از سمت چپ , 6 اولی برای دسته‌ی Owner و 6 دومی برای دسته‌ی Group و 5 برای دسته‌ی Other می باشد .

اگر 6 دسیمال را به باینری تبدیل کنیم نتیجه می شود : 110
اگر 5 دسیمال را به باینری تبدیل کنیم نتیجه می شود : 101 چرا که :

$$101 => (1 \times 2^2) + (0 \times 2^1) + (1 \times 2^0) = 4 + 0 + 1 = 5$$

اما در نمایش پرمیشن فایل ها و دایرکتوری ها نمی توان از این اعداد استفاده کرد چرا که بسیار گیج کننده است .
برای این منظور از نوع دیگری از نمایش استفاده می کنند که اصطلاحاً به آن Symbolic می گویند . برای مثال :

```
iman@ubuntu:~/test$ ls -l text
-rw-rw-r-- 1 iman iman 10 Jul 2 17:52 text
```

و یا :

```
drwxrwxr-x 2 iman iman 4096 Jul 2 19:44 Dir
```

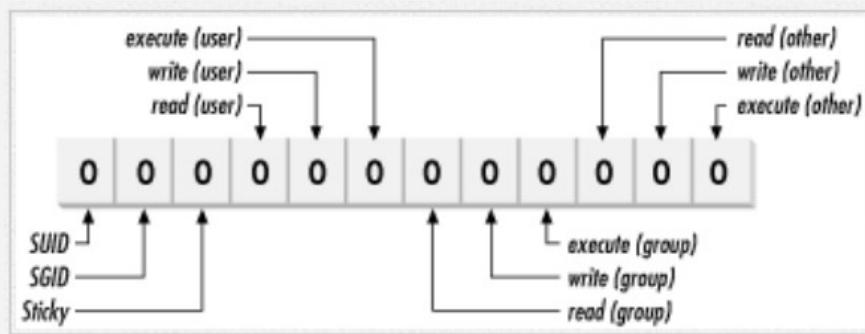
توجه داشته باشید d اول ستون پرمیشن مشخصه‌ی دایرکتوری بودن می‌باشد . حال به پرمیشن دقت کنید :
rwx/rwx/rwx و یا rwx/r-x و یا

دسته‌ی Owner : rwx یعنی این دسته قابلیت read و write و execute را دارد . توجه داشته باشید که execute را با x نمایش می‌دهند .

دسته‌ی Group : rwx یعنی این دسته قابلیت read و write و execute را دارد .
دسته‌ی Other : r-x یعنی این دسته قابلیت read را ندارد . قابلیت write را ندارد . قابلیت execute را دارد .
دسته باشید که - نمایانگر نداشتن پرمیشن write می‌باشد .

ابتدا گفته شد فرض کنید که پرمیشن‌ها در لینوکس با 9 بیت تعیین می‌شود . در واقع پرمیشن‌ها با 12 بیت مشخص می‌شود یعنی یک دسته‌ی 3 تایی دیگر در ابتدا داریم اما کمتر با آن سر و کار داریم و معمولاً هم متوجه حضور آن نمی‌شویم . برای مثال در خروجی دستور ls فقط 9 بیتی که در بالا صحبت کردیم را مشاهده خواهیم کرد .

تصویر دوم

اما این 3 بیت چی هستند و چه کارایی ای دارند :

این دسته‌ی 3 تایی یا 3 بیتی از 3 خانه به ترتیب با نام‌های **suid** و **sgid** و **sticky** تشکیل شده است :

1. وظیفه‌ی **suid** این است که در صورت فعال بودن بر روی فایلی . آن فایل را با پرمیشن سازنده یا همان Owner فایل اجرا می‌کند مثلاً یک فایل اجرایی را فرض کنید که مقدار **suid** دارد و سازنده‌ی این فایل اجرایی **root** است . حال اگر یوزر دیگری (user) این فایل اجرایی را اجرا کند (در صورت نداشتن پرمیشن execute) . آن فایل با یوزر **root** به اجرا در می‌آید .

2. وظیفه‌ی **sgid** دقیقاً همانند وظیفه‌ی **suid** است با تفاوت که با گروه و یا Group فایل سرو کار دارد . یعنی در صورت فعال بودن بر روی فایلی . در صورت اجرا توسط هر یوزر . فایل با گروه سازنده‌ی فایل به اجرا در می‌آید .

3. و در آخر هم **sticky** . ابتدا باید گفت که این مقدار تنها بر روی دایرکتوری می‌تواند سمت شود و در صورت فعال بودن به یوزر های مختلف اجراهی پاک کردن فایل ها و دایرکتوری های یک دیگر را نمی‌دهد . حتی اگر دو یوزر در یک گروه بوده و پرمیشن مربوطه را داشته باشد .

نکته : برخلاف قسمت قبل که هم فایل و هم دایرکتوری می‌توانستند پرمیشن بگیرند . فایل های اجرایی یعنی فقط می‌توان دو مقدار **suid** و **sgid** را بگیرند هم جنین دایرکتوری ها فقط می‌توانند دو مقدار **sticky** را به خود اختصاص دهند که مقدار این 3 خانه یعنی مقدار **suid** و **sgid** و **sticky** صفر و یک است . به طور خلاصه :

exe : suid	dir : sgid
dir : exe و hem	dir : sticky

مثال : فایلی اجرایی دارای پرمیشن 4775 است . 3 بیت اولیه پرمیشن این فایل را تفسیر کنید !
حل : از سمت جب به راست شروع به خواندن می‌کیم . پس در نتیجه اولین عدد 4 است . این عدد 4 مشخصه 3 بیت اولیه از 12 بیت است یا نمایانگر دسته‌ی 3 تایی اول است .

گفتم که 3 بیت اولیه به ترتیب 3 مقدار **suid** و **sgid** و **sticky** را شامل می شود . هم چنین عدد دسیمال (۵۰) دهی) این دسته هم ۴ است .

پس می توان نتیجه گرفت باینری (دو دویی) این دسته به این صورت است : 100 چرا که :

$$100 = (1 \times 2^2) + (0 \times 2^1) + (0 \times 2^0) = 4 + 0 + 0 = 4$$

هم چنین گفتم که ۰ یعنی عدم حضور سیگنال یا همان غیرفعال بودن و ۱ یعنی حضور سیگنال یا همان فعال بودن پس در نتیجه 100 یا 1/0/0 یعنی **suid** و **sgid** و **sticky** غیرفعال می باشد .

تصویر سوم

Working with SUID, SGID, and Sticky Bit				
Permission	Numerical Value	Relative Value	On Files	On Directories
SUID	4	u+s	User executes file with permissions of file owner.	No meaning.
SGID	2	g+s	User executes file with permissions of group owner.	File created in directory gets the same group owner.
Sticky bit	1	+t	No meaning.	Users are prevented from deleting files from other users.

اما این 3 بیت اولیه کجا استفاده دارد ؟

ابتدا **suid** را فرض کنید . گفتم اگر فایلی اجرایی این پرمیشن را داشته باشد ، هر یوزری که این فایل را اجرا کنید ، آن فایل با یوزر سازنده و یا Owner به اجرا در می آید . حال دستور **passwd** را در نظر بگیرید (با این دستور هر یوزر می تواند پسورد خود را عوض کند) این برنامه پرمیشن **suid** دارد پس هر یوزری که این برنامه را اجرا کنید ، این برنامه با سطح دسترسی یوزر سازنده ی برنامه یعنی **root** به اجرا در می آید . پس در نتیجه یک یوزر محدود به این صورت می تواند تعییرات لازم را در فایل **passwd** و **shadow** اعمال کند .

When we try to change our password we will use **passwd** command, which is owned by root. This **passwd** command file will try to edit some system config files such as **/etc/passwd**, **/etc/shadow** etc when we try to change our password. Some of these files cannot be opened or viewed by normal user only root user will have permissions. So if we try to remove SUID and give full permissions to this **passwd** command file it cannot open other files such as **/etc/shadow** file to update the changes and we will get permission denied error or some other error when tried to execute **passwd** command. So **passwd** command is set with SUID to give root user permissions to normal user so that it can update **/etc/shadow** and other files.

به عنوان مثالی دیگر می توان دستور **ping** را مثال زد .

برمیشن دهی به فایل و دایرکتوری :

برای پرمیشن دادن به یک فایل و یا یک دایرکتوری از دستور **chmod** استفاده می کیم . ابتدا به Syntax این دستور توجه کنید :

```
chmod [OPTION]... MODE[,MODE]... FILE...
chmod [OPTION]... OCTAL-MODE FILE...
chmod [OPTION]... --reference=FILE FILE...
```

همان طور که از Syntax پیداست ، به 3 روش می توان پرمیشن یک فایل را تعیین کرد :

1. استفاده از حروف برای مشخص کردن پرمیشن .
2. استفاده از اعداد اکتال برای مشخص کردن پرمیشن .

3. رفرنس به فایلی دیگر برای مشخص کردن پرمیشن .

روش اول :

در این روش دقیقاً پرمیشنی که لازم است به فایل داده شود یا گرفته شود باید ذکر شود . برای مثال :

```
$chmod u+x file1
```

توجه داشته باشید که `u` مشخصه `u` دسته `Owner` و `x` مشخصه `x` دسته `execute` می باشد . معنی این دستور یعنی فایل `file1` برای سازنده پرمیشن اجرا داشته باشد (اضافه شود) .

مثالی دیگر :

```
$chmod g-r file1
```

این دستور یعنی از دسته `Group` پرمیشن `write` گرفته شود . توجه داشته باشید که علامت `-` به معنای گرفتن پرمیشن می باشد . مثال :

```
$chmod g+u+r file1  
$chmod o-rw file1
```

توجه داشته باشید که منظور از `0` دسته `Other` می باشد . مثال :

```
$chmod g-rw , u+w , o-rwx file1
```

مطابق Syntax می توان چندین mode را مشخص کرد . مثال :

```
$chmod o=rw file1
```

دستور بالا به این معناست که دسته `Other` فقط و فقط پرمیشن `read` و `write` داشته باشد . مثال :

```
$chmod ug=r file1
```

روش دوم :

مطابق Syntax در این روش از اعداد اکتال برای مشخص کردن پرمیشن یک یا چند فایل استفاده می کنیم . برای مثال قصد داریم پرمیشن `644` را به فایل `file1` بدهیم :

```
$chmod 644 file1
```

روش سوم :

مطابق Syntax و تعریف ، در این روش پرمیشن یک فایل از پرمیشن فایلی دیگر خوانده می شود . به عنوان مثال قصد داریم پرمیشن فایل `file1` دقیقاً برابر پرمیشن فایل `shadow` شود :

```
$chmod --reference=/etc/passwd file1
```

توجه داشته باشید که مشخص کردن پرمیشن دایرکتوری نیز به همین صورت است . به عنوان مثال :

```
$ chmod 775 dir1/
```

نکته: برای تغییر پرمیشن تمامی فایل های درون یک دایرکتوری از سوییچ R- استفاده می کنیم. به عنوان مثال:

```
$ chmod -Rv o-w dir1/
```

نکته: تا به این جا فقط تعیین 9 بیت پرمیشن معروف گفته شد. در واقع برای مشخص کردن پرمیشن در 3 بیت اول که شامل **suid** و **sgid** و **sticky** هست، دوباره به 3 روش می توان عمل کرد:

1. استفاده از حروف برای مشخص کردن پرمیشن.
2. استفاده از اعداد اکتال برای مشخص کردن پرمیشن.
3. رفرنس از یک فایل برای مشخص کردن پرمیشن.

روش اول:

ابتدا باید گفت که:

- الف) به صورت خلاصه **suid** را با **s** و **gsid** را با **t** مشخص می کنند.
 ب) تغییرات **suid** در دسته‌ی **Owner** و تغییرات **gsid** در دسته‌ی **Group** و تغییرات **sticky** در دسته‌ی **Other** در اعمال می شود.
 ج) تغییرات **suid** و **guid** و **sticky** در پرمیشن X یا همان **execute** دسته‌ی خود اعمال می شود. بعدی **suid** در پرمیشن X دسته‌ی **Owner** و **guid** در پرمیشن X دسته‌ی **Group** و **sticky** در پرمیشن X دسته‌ی **Other** تغییر اعمال خواهد کرد.

حال به مثال زیر توجه کنید:

```
$ chmod u+s file1
```

دستور بالا به این معناست که به فایل **file1** **suid** پرمیشن داده شود. توجه داشته باشید که **s** به معنای **suid** است چرا که **u** به معنای دسته‌ی **Owner** می باشد. حال به مثال زیر توجه کنید:

```
$ chmod g+s dir1/
```

و به معنای دسته‌ی **Group** است و از آن جایی که در این دسته فقط **gsid** اعمال می شود. پس نتیجه می گیریم که **s** در این حا به معنای **gsid** است نه **usid**. حال به مثالی دیگر توجه کنید:

```
$ chmod o-t dir1/
```

همان طور که در ابتدا گفته شد، **t** به معنای دسته‌ی **Other** می باشد.

روش دوم:

در این روش از اعداد اکتال برای مشخص کردن پرمیشن استفاده می کنیم. در قسمتی که 9 بیت دوم رو بررسی کردیم دیدیم که پرمیشن ها به صورت 3 عدد اکتال 1 رقمی داده می شد. در اینجا یک عدد اکتال دیگر به این 3 عدد اضافه شده و به عنوان پرمیشن به فایل یا دایرکتوری تخصیص داده می شود. برای مثال:

```
$ chmod 6750 file1
```

توجه داشته باشید که اولین عدد از سمت چپ نمایگر پرمیشن برای دسته اول یا همان 3 بیت اول می باشد که در این مثال 6 است یعنی:

$$110 = (1 \times 2^2) + (1 \times 2^1) + (0 \times 2^0) = 4 + 2 + 0 = 6$$

با توجه به تصویر دوم . عدد اکتال 6 یعنی پرمیشن `suid` و `sgid` به فایل `file1` داده شده است .

طبعاً اگر مثل بالا حساب کنیم ، می توانیم به این نتیجه برسیم که عدد 4 مشخصه ی پرمیشن `suid` و عدد 1 مشخصه ی پرمیشن `sticky` می باشد .

توجه داشته باشید که در مثال بالا اگر به جای 6750 , 750 را وارد می کردیم , 3 بیت اول یعنی `suid` و `sgid` و هیچ تغییری نمی کند و مقدار پیش فرض خود را که 0 (غیر فعال) است حفظ می کند .

روش سوم

روش سوم با استفاده از رفرنس است و همانند قسمت سوم 9 بیت دوم (قسمت قبل) می باشد .

Displaying File's Information

دستور : `stat`

```
stat [OPTION]... FILE...
```

در واقع این دستور از کلمه ی `status` میابد و جزئیاتی از فایل و یا دایرکتوری را برای ما نمایش می دهد . نمایش دقیق پرمیشن یکی از قابلیت های این دستور می باشد که ما در اینجا از آن استفاده می کنیم . به عنوان مثال :

```
$stat /bin/mount
$stat /usr/bin/passwd
$stat /tmp
```

حالا به تصویر زیر نگاه کنید (به قسمت `access` و عدد اکتال پرمیشن ها توجه کنید)

```
imam@ubuntu:~$ stat /etc/passwd
  File: '/etc/passwd'
  Size: 1756        Blocks: 8          IO Block: 4096   regular file
Device: 801h/2049dInode: 1052668      Links: 1
Access: (0644/-rw-r--r--)  Uid: (    0/    root)  Gid: (    0/    root)
Access: 2014-07-02 16:44:55.592097098 -0700
Modify: 2014-04-11 04:49:42.481309407 -0700
Change: 2014-04-11 04:49:42.493309408 -0700
 Birth: -
 
imam@ubuntu:~$ stat /tmp/
  File: '/tmp/'
  Size: 4096        Blocks: 8          IO Block: 4096   directory
Device: 801h/2049dInode: 262147      Links: 14
Access: (1777/drwxrwxrwt)  Uid: (    0/    root)  Gid: (    0/    root)
Access: 2014-07-02 23:47:29.268034289 -0700
Modify: 2014-07-02 23:47:45.499766199 -0700
Change: 2014-07-02 23:47:45.499766199 -0700
 Birth: -
 
imam@ubuntu:~$ stat /bin/mount
  File: '/bin/mount'
  Size: 94792       Blocks: 192        IO Block: 4096   regular file
Device: 801h/2049dInode: 786518      Links: 1
Access: (4755/-rwsr-xr-x)  Uid: (    0/    root)  Gid: (    0/    root)
Access: 2014-07-02 16:44:55.184097079 -0700
Modify: 2012-03-29 22:34:18.000000000 -0700
Change: 2014-03-05 16:15:59.245044478 -0800
 Birth: -
```

همان طور که در تصویر می بینید به ترتیب 3 عدد 0644 و 1777 و 4755 را در پیش رو داریم . 0 به معنای 0 بودن یا غیر فعال بودن تمامی خانه های 3 بایت اول می باشد . 1 به معنای 2 به توان صفر یعنی فعال بودن پرمیشن `sticky` می باشد . 4 به معنای 2 به توان 2 و فعال بودن پرمیشن `suid` می باشد .

نکته : tmp / مسیری است که تمامی برنامه ها فایل های موقت خود را در آن می بینند لذا پیشنهاد آن 777 است اما برای جلوگیری از این مورد که کسی نتواند فایل دیگر را پاک کند ، پرمیشن sticky هم در این دایرکتوری فعال می باشد .

Setting umask

```
umask [-S] [mask definition]
```

در قسمت های قبل دیدیم که چه طور پرمیشن فایل و یا دایرکتوری های مختلف را کنترل و تعیین کنیم . اما پرمیشن اولیه فایل ها و دایرکتوری هایی که ساخته می شوند به صورت پیش فرض چی هست ؟

برای تعیین پرمیشن فایل ها و دایرکتوری ها به صورت خودکار با تعریفی به نام umask سرو کار داریم که تقریباً به صورت یک مکانیزم امنیتی عمل می کند .

اگر پرمیشن فایل را 666 و پرمیشن دایرکتوری ها را 777 در نظر بگیریم ، پرمیشن فایل ها و دایرکتوری هایی که ساخته می شوند (به صورت پیش فرض) برابر با :

666 - umask = file's permission
777 - umask = dir's permission

برای مثال در اوپنتو 12.04 این عدد 0002 می باشد و اگر از دو عدد 666 و 777 کم شود به ترتیب دو عدد 664 و 775 بدست می آید که پرمیشن پیش فرض فایل ها و دایرکتوری های ساخته شده می باشد .

```
imana@ubuntu:~$ umask 0002
▼ iman@ubuntu:~$ mkdir dir1 && stat dir1 | grep Access
Access: (0775/drwxrwxr-x)Uid: ( 1000/      iman) Gid: ( 1000/      iman)
Access: 2014-07-03 00:16:51.459793283 -0700
▼ iman@ubuntu:~$ touch file1 && stat file1 | grep Access
Access: (0664/-rw-rw-r--)Uid: ( 1000/      iman) Gid: ( 1000/      iman)
Access: 2014-07-03 00:17:14.299793637 -0700
▼ iman@ubuntu:~$
```

برای تغییر این عدد پیشفرض می توان به عنوان نمونه به صورت زیر عمل کرد :

```
umask 0022
```

نکته : این عدد در توزیع های مختلف متفاوت است .

Changing file's owner

نکته : در لینوکس هیچ کسی نمی توان owner یک فایل و یا دایرکتوری را تغییر دهد حتی اگر سازنده ی آن باشد . به غیر از بزر Root

برای این منظور از دستور chown استفاده می کنیم . ابتدا به Syntax این دستور توجه کنید :

```
chown [OPTION]... [OWNER] [:GROUP]] FILE...
chown [OPTION]... --reference=FILE FILE...
```

همان طور که از Syntax بیداشت . از این دستور می توان به 2 روش استفاده کرد :

- الف) مشخص کردن owner و group
- ب) رفرینس دادن به فایلی دیگر

مثال :

```
#chown sara file1
#chown sara:test file1
#chown sara: file1
```

توجه داشته باشید که در قسمت سوم ، گروهی مشخص نشده است لذا به صورت پیش فرض گروه دیفالت یوزر به فایل تخصیص داده می شود .

مثال :

```
#chown :test file1
#chown --reference=/etc/passwd file1
#chown -Rv sara dir1/
```

در قسمت اول هیچ یوزری در نظر گرفته نشده است لذا در این حالت فقط گروه فایل 1 تغییر می کند .

توجه داشته باشید که در قسمت سوم از سوییج R- برای تغییر owner کل دایرکتوری dir1 استفاده شده است .

Changing file's group owner

بر خلاف قسمت قبل که هیچ یوزری نمی توانست owner خود را تغییر دهد ، هر یوزر می تواند Group Owner خود را تغییر دهید (بدون احتیاج به دسترسی root) . ابتدا به این قسمت توجه کنید :

```
chgrp [OPTION]... GROUP FILE...
chgrp [OPTION]... --reference=RFILE FILE...
```

به عنوان مثال :

```
$chgrp test file1
$chgrp -Rv test dir1/
```

منبع : پژوهشی دات آی آر | Pazhoheshi.ir

دانلود PDF این مقاله

هر گونه نظر و انتقاد رو در قالب نظر با من در میون بزارید .

نظرات (.)

هیچ نظری هنوز ثبت نشده است

ارسال نظر به صورت ناشناس	☐
نام *	<input type="text" value="E2MA3N"/>
پست الکترونیک	<input type="text" value="e2ma3n@gmail.com"/>
سایت یا وبلاگ	<input type="text" value="Pazhoheshi.ir"/>

پیام *

کد امنیتی *

نظر بصورت خصوصی ارسال شود

بست الکترونیک برای عموم قابل مشاهده باشد

ارسال

بلگ بیان، رسانه متخصصان و اهل قلم

ارائه دهنده: